

Allsmäktighetens paradox

När människor ser förödelser i Gaza uppstår ofta frågan: *Om Gud är allsmäktig, varför tillåter Han detta?* Det är det uråldriga problemet med ondskan, skärpt av bilder på barn begravda under spillror och familjer som sörjer förluster för stora för att nämnas. Filosofer formulerade en gång problemet abstrakt: *Kan Gud skapa en sten så tung att Han inte kan lyfta den?* I Gaza är paradoxen inte längre akademisk. Den är kännbar. Om Gud kan stoppa dödandet, varför gör Han det inte?

Koranen och den bredare abrahamitiska traditionen erbjuder ett överraskande svar: Gud handlar inte på sätt som motsäger Hans egna uppenbarade principer. Hans makt är obegränsad, men Hans rättvisa är principfast. Den Allsmäktige är ingen tyrann som böjer moralen efter Sin vilja; istället vill Han endast det som är förenligt med den rättvisa och barmhärtighet Han har deklarerat. Detta är **allsmäktighetens paradox**: Guds styrka visas inte i att bryta Hans egna lagar utan i att upprätthålla dem, även när det lämnar mänsklig ondska okontrollerad.

Gudomlig självbegränsning: Kostnaden för konsekvens

Koranen deklarerar:

Den som dödar en själ... det är som om han har dödat hela mänskligheten. Och den som räddar ett liv – det är som om han har räddat hela mänskligheten. - Al-Ma'idah 5:32

Den judiska traditionen ekar detta i läran om *pikuach nefesh* – skyldigheten att rädda liv som övertrumfar nästan alla andra bud. Talmud fördjupar detta i *Sanhedrin 90a*, där bevarandet av liv är bundet till själva grunden för gudomlig rättvisa. Både islams *sunnah* (gudomlig sed) och judendomens *brit* (förbund) beskriver en Gud som binder Sig till relationell trohet snarare än att agera med rå kraft.

Att ingripa katastrofalt – att utplåna angripare i massor – skulle radera den moraliska ordning Gud upprätthåller. Det skulle förvandla Skaparen till det kaos Han avskyr. Istället förklarar Koranen:

Om inte Allah höll tillbaka människorna, vissa genom andra, skulle kloster, kyrkor, synagogor och moskéer, där Allahs namn ofta nämns, ha förstörts. - Al-Hajj 22:40

Guds föredragna metod är inte ensidig förintelse utan medierad återhållsamhet – *att hålla tillbaka vissa genom andra*. Detta är paradoxen i handling: allsmäktighet frivilligt bunden av princip.

Den kristna traditionen speglar denna princip om gudomlig konsekvens. I Getsemane tillrättavisade Jesus sina följare:

Sätt tillbaka ditt svärd på dess plats, ty alla som drar svärd ska dö genom svärd. - Matteus 26:52

Makt bunden till princip, inte rå hämnd.

Martyriets tröst: En horisont bortom horisonten

Där människor ser en oåterkallelig förlust avslöjar Koranen en annan horisont:

Tänk inte på dem som dödats på Allahs väg som döda. Nej, de är levande hos sin Herre, försörjda, glädjande sig över vad Allah har gett dem av Sin nåd. - Ali 'Imran 3:169–171

Detta är ingen kliché utan ett eskatologiskt trots. De som dödats orättvist är inte fotnoter i historien utan huvudpersoner i evigheten. Deras glädje är en förebråelse mot deras mördare, deras upphöjelse en bekräftelse på deras lidande.

Denna tro har drivit motståndet från de första muslimerna som förföljdes i Mekka till palestiniernas *sumud* (uthållighet) idag. I Gaza, där miljontals är fördrivna och svält förföljer de överlevande, är övertygelsen att martyrerna är levande hos sin Herre inte eskapism utan överlevnad. Den förvandlar sorg till uthållighet, spillror till altaren för vittnesbörd.

Ändå raderar Koranens löfte inte mänsklig smärta. Familjer gråter, mödrar klagar, fäder begraver sina barn. Den första reaktionen är sorg, klagan och vrede – för kärlek motsätter sig separation. Men bland det palestinska folket förvandlas denna sorg ofta till något annat: ett erkännande av att deras älskade har skonats från ytterligare lidande i Gazas ruiner, en acceptans av Guds vilja och ett tålmodigt hopp om återförening i det häfter.

Deras tro omformulerar döden inte bara som förlust utan också som befrielse – befrielse från jordiska plågor och befrielse till Guds barmhärtighet. Detta är anledningen till att begravningar i Gaza, även om de är genomdränkta av tårar, också ekar av rop om **Allahu Akbar**. Det är både klagan och bekräftelse: ett folk som väljer att lita på att martyrerna inte är förstörda utan hedrade, inte frånvarande utan väntade.

Även detta är en del av paradoxen: medan Gud vägrar att bryta Sin lag för att stoppa mord, vägrar Han också att överge dess offer till intet.

Guds moraliska renhet: Ekot av obotat blod

En annan dimension av paradoxen är gudomlig renhet. Genom att vägra ingripa genom dödande lämnar Gud skulden helt hos förövarna. Varje kula som avfyras, varje bomb som släpps, varje barn som svälts – fläcken tillhör endast dem.

Så den som gör en atoms vikt av gott ska se det, och den som gör en atoms vikt av ont ska se det. - Al-Zalzalah 99:7–8

Idag är Gazas jord genomdränkt av blod, och ropet är inte rösten av en enda bror utan av hundratusentals. **Blodet från 680 000 oskyldiga ropar till Gud från Gazas mark – precis som Abels blod en gång ropade från jorden till himlen.**

Rösten av din brors blod ropar till Mig från marken. Vad har du gjort? - Första Moseboken 4:10

På domedagen kommer kroppen själv att bli åklagare, förråda sin ägare:

Den dagen ska Vi försegla deras munnar, och deras händer ska tala till Oss, och deras fötter ska vittna om vad de brukade förtjäna. - Yasin 36:65

Och det som väntar de skyldiga är plåga utan lindring:

Han ska dricka det i klunkar men knappt kunna svälja det. Döden ska komma till honom från alla håll, men han ska inte dö; och framför honom ska det vara ett massivt straff. - Ibrahim 14:17

Talmud lämnar ingen tvekan:

De onda... har ingen del i den kommande världen. - Sanhedrin 90a

Över traditionerna är domen enhällig: sådan masslakt är inte bara en synd som ska renas i Gehinnom utan **ett missbruk av Guds namn självt**. Det bryter mot *pikuach nefesh* – budet att prioritera att rädda liv – och hånar sanningen att människor är skapade *b'tselem elohim* – till Guds avbild. Det är en öppen trots mot Hans bud och ett helgerån vars konsekvens är evig uteslutning.

Fördömandet av tystnad: Åskådare som medskyldiga

Men paradoxen sträcker sig ännu längre: Guds vägran att bryta Sin egen lag innebär att världen testas, och åskådarna avslöjas. Skriften fördömer inte bara förövarna utan också de som ser och inte gör något:

Vi har sannerligen skapat många av djinnen och mänskligheten för Helvetet. De har hjärtan som de inte förstår med, ögon som de inte ser med och öron som de inte hör med. De är som boskap – snarare, mer vilseledda. Det är de som är de likgiltiga. - Al-A'raf 7:179

Detta är en åskknall mot historiens "boskap" – regeringar som lägger veto mot vapenvilor, medier som likställer "båda sidor", medborgare som bläddrar förbi spillror. Neutralitet inför massaker är medskyldighet.

Talmud säger: *kol Yisrael arevim zeh bazeh* – "hela Israel är ansvariga för varandra." I andan är detta universellt: hela mänskligheten är bunden av ansvar. Tystnad är inte neutralitet; det är svek.

Allsmäktighetens paradox i Gaza

Här skärps paradoxen: Gud är allsmäktig, men Han binder Sig till Sin egen moraliska lag. Han kommer inte att begå mord för att stoppa mord. Han kommer inte att begå orättvisa för att stoppa orättvisa. Istället tillåter Han mänsklig ondska att avslöja sig själv – och genom att göra det bevarar Han Sin moraliska renhet för den slutliga domen.

För martyrerna innebär detta tröst: deras blod är inte förlorat utan förvandlat till vittnesbörd och ära. För förövarna innebär det fördömande: deras brott ropar mot dem, deras egna kroppar ska vittna, och deras öde är evig uteslutning. För åskådarna innebär det avslöjande: deras tystnad är medskyldighet, deras neutralitet är fördökelse.

Slutsats

Allsmäktighetens paradox är inte en abstrakt gåta utan en levd verklighet i Gaza. Den visar oss att Guds makt inte är godtycklig utan principfast. Han har valt återhållsamhet, och i den återhållsamheten ligger både tröst för de oskyldiga och fördömande för de skyldiga.

För förövarna kommer deras egna kroppar att vittna mot dem, deras plåga oändlig, deras brott ekade av marken själv. För åskådarna är tystnaden självt en fördökelse. För martyrerna finns liv bortom döden, glädje bortom sorg.

Från Gazas spillror reser sig inte bevis på gudomlig frånvaro utan en dubbel sanning: att mänsklig grymhet är verklig, och att gudomlig rättvisa är oundviklig. Frågan som återstår är om vi, som fortfarande andas, kommer att erkänna paradoxen – och leva enligt den livets lag som Gud har satt: att rädda snarare än att döda.